

Alergenų specifinė imunoterapija (ASIT)

Tai vienintelis alergijos gydymo metodas, veikiantis ligos priežastį ir galintis pakeisti natūralią ligos eigą. Taikant imunoterapiją, organizmas yra „pripratintas“ prie tam tikro alergeno ir alerginiai simptomai išnyksta arba smarkiai sumažėja, užkertamas kelias ligos progresavimui.

ASIT gali būti:

- ✓ poliežuvinė (alergenų ekstraktas tirpalo ar tabletės forma laikomas po liežuviumi, paskui nuryjamas);
- ✓ poodinė (alergenų ekstraktas sušvirkščiamas į poodį).

Įrodyta, jog abi yra vienodai veiksmingos. Vaikams dėl jų adatų baimės dažniausiai taikoma poliežuvinė imunoterapija.

Kada taikoma ASIT?

Šis gydymo metodas taikomas vaikams nuo penkerių metų. Rekomenduojamas, kai:

- pasireiškia alerginės slogos (rinito), akių uždegimo (konjunktyvito), bronchinės astmos, alerginės reakcijos vabzdžių įgėlimams simptomai;
- simptomus sukelia 1 ar nedaug skirtingų alergenų (jie nustatyti odos dūrio mėginiais, kraujo specifinių imunoglobulinų E tyrimu);
- įprastinis gydymas vaistais yra neveiksmingas ar mažai veiksmingas;
- įprastinis gydymas sukelia nepageidaujamų reakcijų;
- neišvengiamas ilgalaikis kontaktas su alergenu (ilgiau nei 2 mėn. per metus);

- simptomų trukmė ilgesnė nei 6 mėn. arba pasireiškia du augalų žydėjimo sezonus iš eilės.

Kaip gydoma?

Gydymas specifine alergenų imunoterapija taikomas pagal nustatytas schemas, tačiau jos gali būti keičiamos, pritaikant individualiai pacientams. Visada gydymas susideda iš dviejų etapų: pradinio ir palaikomojo gydymo. Pradedama nuo minimalios dozės, palaipsniui ją didinant ir galiausiai pasiekus vadinamąją palaikomąją dozę, nuolat vartojamas tas pats kiekis alergenų ekstrakto.

Poodinė imunoterapija atliekama gydytojui alergologui prižiūrint gydymo įstaigoje, alergenų ekstraktą sušvirkščiant į poodį. Iš pradžių ekstraktas leidžiamas į poodį apie 1-2 k. per savaitę (1-2 savaites), palaikomojo gydymo laikotarpiu – 1 k. per mėnesį ar rečiau (dažnis gali kisti, – tai priklauso nuo vaisto gamintojo).

Poliežuvinė imunoterapija taikoma namuose (išskyrus pirmąją dozę), kiekvieną rytą susilašinant tam tikrą kiekį lašiukų po liežuviumi, palaikant 2-3 minutes ir nuryjant. Nuolat pildomas dienynas, kuriame žymimos pastabos apie alerginės ligos ar kitų ligų simptomų pasireiškimą, vartojamus vaistus ir kt. Tai padeda gydytojui stebėti imunoterapijos eigą.

Gydymo trukmė

Jeigu vaikas alergiškas namų dulkių erkutėms, imunoterapija taikoma ištisus metus. Sergantiems sezonine alergija (sukelta žiedadulkių) – du mėnesius iki žydėjimo sezono pradžios ir keturis mėnesius per patį sezoną. Jeigu gydymas veiksmingas, jis trunka 3 – 5 metus.

Efektyvumas

- Jei gydymas efektyvus, po 2-4 mėn. gydymo matomas klinikinis poveikis.
- ASIT efektyviausia, kai gydoma vabzdžių nuodų, žiedadulkių ir namų dulkių erkių alergenais.
- Efektyvu gydant ir vienu alergenu, nors įrodytas veiksmingumas ir gydant alergenų mišiniais.
- ASIT pakeičia natūralią ligos eigą, gali užkirsti kelią bronchinės astmos atsiradimui, kai vaikas serga alergine sloga.
- Sumažina simptomų sunkumo laipsnį, bronchinės astmos paūmėjimų dažnį.
- Užkerta kelią naujam įsijautrinimui atsirasti (padeda išvengti alergijos kitiems alergenams).
- Įrodytas ilgalaikis veiksmingumas net ir nebetaikant ASIT.

Nepageidaujamos reakcijos

Poliežuvinės imunoterapijos metu vaikas pirmąjį gydymo mėnesį gali jausti nedidelį diskomfortą – burnos ertmės niežėjimą, perštėjimą.

Poliežuvinė imunoterapija yra itin saugi ir šalutinės vietinės ar sisteminės reakcijos pasireiškia itin retai.

Taikant poodinę imunoterapiją, nepageidaujamų reakcijų gali pasitaikyti dažniau, todėl kiekviena injekcija atliekama gydytojo specialisto ir tam tikrą laiką tarpą pacientas yra stebimas medicinos personalo.

Parengė gyd. rez. Simona Kašinskaitė
Doc. Odilija Rudzevičienė